

Hermed sluttede spørgsmålet.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 68:

Forslag til folketingsbeslutning i henhold til grundlovens § 47 med hensyn til statsregnskabet for finansåret 1996.

Af Finansudvalget.

(Fremsat 2/12 98 i betænkning fra Finansudvalget).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Forslaget sattes til forhandling.

Ingen bad om ordet.

Forslaget overgik derefter til anden (sidste) behandling.

Den næste sag på dagsordenen var:

3) Første behandling af lovforslag nr. L 98: Forslag til lov om forbud mod visse dopingmidler.

Af sundhedsministeren (Carsten Koch).

(Fremsat 25/11 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Holger Graversen (S):

Selv om lægevidenskaben i dag ved langt mere om doping, om midlernes sundhedsskadelige virkninger og på trods af oplysninger herom, er dopingmisbruget desværre et stigende problem, også i Danmark. Et skøn siger, at der er ca. 10.000 misbrugere i Danmark i dag, og de fleste af dem er sårbare unge mennesker.

Den nuværende dopinglov forbyder fire bestemte dopingmidler, og siden denne lov blev vedtaget i 1993, er EPO så kommet til, og man kan ikke udelukke, at der kommer flere i fremtiden. Det er baggrunden for sundhedsministe-

rens fornuftige forslag om for det første at inddrage dette middel EPO under forbudet og for det andet at give ministeren en bemyndigelse til selv at inddrage eventuelle nye stoffer under forbudet.

Vi ved godt, at lovgivning og forbud ikke er nok, heller ikke på dette område. Der skal endnu mere oplysning og holdningspåvirkning til, og den indsats skal målrettes mod de unge, hvor de færdes i fritiden, især i idrætsklubber og motionscentre og lign. Dette arbejde udfører Danmarks Idræts-Forbund og Team Danmark allerede på udmærket vis, og i Danmark er det derfor nok begrænset, hvor stort misbruget er i den åbne idrætsverden. Men det er straks vanskeligere at kontrollere de mere lukkede såkaldte fitness- og bodybuildingcentre, så det må være her, man især skal sætte ekstra ind med oplysning om de bevisligt helbredsmæssige konsekvenser af dopingmisbruget.

Mange unge er desværre lette ofre, idet visse sportsidoler jo danner forbillede for dem. Mange drømmer om selv at komme til at ligne sådanne he-men, og så kan det jo være fristende at tage disse farlige stoffer.

Der har naturligvis været og er fortsat oplysningskampagner. Sundhedsstyrelsen har både selv og i samarbejde med DIF og Team Danmark også i år kørt kampagner. Spørgsmålet er bare, om dette efterhånden er nok, om ikke vi skal have folkeskolens ældste klasser ind i billedet, og spørgsmålet er også, om vi eventuelt skal skærpe en godkendelse af de vilkår, der gælder for fitness- og bodybuildingcentre. Dermed kan vi jo så også i givet fald gå hen og lukke dem, hvis vi kan bevise, at der finder misbrug og salg af disse stoffer sted.

Lovforslaget her har været til høring hos relevante foreninger, og der har faktisk kun været ros med udtalelser som velmotiveret, godt initiativ, særdeles tilfredsstillende m.v. fra dem. Men jeg vil godt nævne, at der var en besvarelse fra overlæge Jens Halkjær Kristensen på Rigshospitalet, som jeg blev opmærksom på ret sent, som antyder, at der også sker et misbrug af insulin, som altså skulle kunne højne sukkerindholdet i blodet og dermed give bedre kondition. Denne overlæge foreslår derfor, at bekendtgørelsen bliver mere rummelig ved f.eks. at definere stofferne i forhold til receptpligt. Det sidste vil jeg derfor gerne høre ministerens svar på.

Vi kan naturligvis anbefale lovforslaget, og jeg skal sige, at De Radikales ordfører desværre

ikke kunne være her i dag, men de går naturligvis også ind for lovforslaget.

Gyda Kongsted (V):

Vi skal nu behandle et nyt lovforslag om nøjagtig det samme emne, som blev vedtaget for 5 år siden, nemlig forbud mod brug af dopingmidler blandt idrætsudøvere m.v.

Det er blevet oplyst, at der skulle være i hvert fald 10.000 misbrugere i Danmark. Tour de France trak den ene skandale efter den anden op på tv-skærmen. Det viste sig nu, at det var mere reglen end undtagelsen, at der blev dopet med EPO. Det var ret uhyggeligt at se på, og specielt hvad vi egentlig helt uforvarende byder vores unge idrætsudøvere, hvis de skal frem i sportsverdenen, og her har idrætsverdenen haft et stort medansvar for udviklingen.

Samtidig med, at EPO nu bliver nævnt konkret i lovgivningen, giver lovforslaget som noget nyt ministeren beføjelse til hurtigt at tage nye produkter med på forbudslisten, og det ser Venstre som noget positivt, idet udviklingen går med forrygende hast, og det kan altså ikke nytte noget, at der skal ventes på lovændringer, hvis der samtidig skal kunne handles hurtigt.

Lovforslaget har været til høring hos samtlige organisationer inden for området, og alle uden undtagelse var enige i, at der skulle sættes en stopper for misbruget af dopingmidler. Der var en enkelt organisation, der mente, at der skulle strammes endnu mere op, men det mener Venstre nu ikke er den eneste vej frem. Hvis vi skal nå nogen vegne for at få det konstaterede misbrug væk, skal der først og fremmest ske holdningsændringer i alle led i idrætsforeninger m.v. samt hos børn, unge og deres forældre.

Sundhedsstyrelsen har lavet en markedsføringskampagne med oplysninger om risici. Kulturministeren har været på banen med økonomiske tiltag på området. Det seneste og meget positive tiltag på området kommer fra Danmarks Idræts-Forbund. De har nu formået at få alle europæiske lande med i en fælles erklæring, der binder Den Europæiske Olympiske Komites medlemmer med ens regler og ansvar, der skal gøre dopingkontrollen dels mere effektiv, dels sikre, at ingen misbrugere kan deltage i De Olympiske Lege.

Men det er ikke nok. Vi skal have skolerne på banen med oplysning og information om de skadelige virkninger, doping kan have på de menneskelige organer. Skolerne har derfor en stor opgave at løse i forhold til deres elever.

Idrætsfaget er i dag reduceret til et bevægelses- og aktivitetstfag.

Sidst, men ikke mindst, skal forældrene medinddrages. De har det allerstørste ansvar for deres børn, for her er det ikke nok kun at lovgive sig ud af problemerne, hvis vi skal have etikken og den sunde konkurrence tilbage.

Venstre kan derfor tilslutte sig lovforslaget.

Henriette Kjær (KF):

Da vores ordfører på området, hr. Brian Mikkelsen, ikke kan være til stede, skal jeg fremføre følgende:

Den konservative folketingsgruppe hilser sundhedsministerens lovforslag velkommen. Intentionerne bag det ligger klart i forlængelse af den gældende lovgivning, som Det Konservative Folkeparti støttede og var med til at vedtage.

Det Konservative Folkeparti vil gerne pege på to gode argumenter for fortsat at lovgive på det her område. For det første er der sundhedsmæssige hensyn at tage. Vi har desværre flere gange måttet se eller læse om flere alvorlige eksempler på, hvor galt det kan gå. Det siger sig selv, at det ikke er sundt at tilføre kroppen diverse stoffer, der gør, at man lige pludselig ser sig i stand til at udføre overmenneskelige præstationer. Det er ikke uden konsekvenser at forvandle sig selv til supermand eller superkvinde.

Det andet gode argument er, at det strider mod grundprincipperne i idrættens verden. »En sund sjæl i et sundt legeme« er vel stadig et at-tråværdigt motto at leve efter.

Når vi nu står med dette lovforslag i dag, er årsagen, at vi desværre ikke er kommet dopingmisbruget til livs. Den store presseomtale, der har været af stoffet EPO, tydeliggør jo bare, at dopingmisbrugere til stadighed vil søge efter nye, ellers veletablerede lægemidler, de kan misbruge i deres evige kamp og higen efter en bedre sportspræstation.

Det Konservative Folkeparti finder det meget vigtigt at komme dette misbrug til livs. Den fremtidssikring, der ligger i lovforslaget, er vi principielt tilhængere af. Det vil være muligt hurtigt at få nye midler inddraget under forbudet i loven, i hvert fald langt hurtigere, end at vi først skal til at behandle den ene lovændring efter den anden, hver gang et nyt lægemiddel, der er egnet til doping, ser dagens lys. Dette er efter min opfattelse et krævende tidsspilde. I den forbindelse ville vi fra konservativ side dog gerne have set en noget mere præcis formulering.

ring af ministerbemyndigelsen i § 2, der fremstår meget løst defineret.

Men bortset fra det kan Det Konservative Folkeparti tilslutte sig dette lovforslag set fra et etisk synspunkt. Vi er dog glade for at erfare, at dette ikke er det eneste tiltag, som sundhedsministeren har tænkt sig på det her område.

Som bekendt har Danmark i 1989 underskrevet en europæisk antidopingkonvention, der forpligter os til effektivt at gå ind i dopingbekæmpelse. Dette mener vi skal ske på helt andre fronter end med lovgivning. Det viser sig jo desværre, at selv om vi vedtog loven om forbud mod visse dopingmidler i december 1993, har antallet af beslaglæggelser og positive dopingtester ikke været nedadgående i perioden, der fulgte.

Derimod spiller idrætten selv en stor rolle i bekæmpelsen af dopingmisbruget; idrætten gør virkelig en ihærdig indsats. Vi vil derfor sørge for, at politiet bliver aktivt medspiller til idrætten. Danmark er et foregangsland med hensyn til bekæmpelse af doping, og det skal vi blive ved med at være.

Det Konservative Folkeparti ønsker altså en ren idræt, hvor kun træning og talent afgør kampens vinder efter ædel kappestrid. Vi mener, at alt andet end vitaminpiller er vanvittigt og sundhedsfarligt, og netop derfor skal doping bekæmpes med alle midler.

Villy Søvnal (SF):

Da hr. Jørn Jespersen, som er sundhedspolitisk ordfører for SF, ikke kan være til stede, skal jeg på hans vegne fremføre:

Det har altid været et ideal i idrætten at have en sund sjæl i et sundt legeme. Man må sige, der er en betydelig afstand til det og så de tilstande, som vi blev gjort opmærksom på i bl.a. Tour de France. Det er i voldsom modstrid med idealerne at se det, der foregår i øjeblikket.

Derfor er vi selvfølgelig i SF meget tilfredse med, at EPO inddrages under loven med forbud mod at fremstille, indføre, udføre, forhandle, udlevere, fordele eller besidde de her stoffer undtagen til rent sundhedsmæssige formål.

Vi er også meget enige i at give en bemyndigelse, der sikrer, at vi ikke skal behandle et lovforslag, hver gang der dukker et nyt dopingstof op.

Vi er ligeledes meget tilfredse med, at man hos kulturministeren vil lave en hvidbog, der afdækker omfanget og karakteren af det, der sker, hvordan distributionen foregår osv. osv.

Man kan sige, at det er alt det, vi kan gøre herfra.

Så er det vel bagefter vigtigt at få sagt, at når vi har gjort det, er det næppe nok. Idrætten har selv et kæmpe ansvar her – og der synes jeg i øvrigt, det er flot at se den linje, som Danmarks Cykle Union har kørt også internationalt i det her – men det er vigtigt at understrege endnu en gang, at idrætten har selv et kæmpe ansvar for, at det her ikke udvikler sig. Det er dér, den primære kontrol har mulighed for at virke.

Ud over det har vi selvfølgelig også pligt til at forebygge og forebygge og forebygge. Det, vi kunne være optaget af også at diskutere videre i lovgivningsforløbet, er, om vi har brug for strengere kontrolforanstaltninger, for vi kommer det jo næppe til livs. I så fald ville vi være det eneste land.

Her står vi også med et – om man så må sige – grænseoverskridende problem. Vi vil også godt i det her forløb sikre, at også de øvrige EU-lande får en lovgivning med en meget høj standard på det område.

Med de bemærkninger kan jeg på SF's vegne anbefale lovforslaget.

Birthe Skaarup (DF):

1998-udgaven af cykelløbet Tour de France vil nok blive husket for dopingskandalen med udelukkelse af Festinaholdet. I den forbindelse lærte snart hele Danmarks befolkning om dopingstoffet EPO og om, hvorledes cykelryttere, der brugte stoffet, opnåede en bedre optagelse af ilt i blodet, således at de hurtigt kunne øge deres fysiske præstationer med op til 10-15 pct.

At komme i form ved at tage dopingmidler var just ikke det, vi havde forventet af sportsfolkene. Nu er det åbenbart ikke kun cykelrytterne, der har været misbrugere af dopingmidler; misbruget har også fundet sted i andre sportskredse.

Ud over at indtage stoffet EPO udsætter sportsfolk sig i almindelighed for en betydelig sundhedsfare. Derfor skal det hilses velkommen, at kulturministeren vil tage initiativ til at se på omfanget af dopingmisbruget, distributionskanaler og det sundhedsmæssige aspekt, men også søge at få Danmark med i den internationale aftale, Anti-Doping Agreement, som på et højt niveau beskæftiger sig med kontrol og testning af dopingstoffer.

Skandalen i sommer betyder, at der nu tages fat på dopingproblemerne her i Folketinget, og det hilser vi i Dansk Folkeparti velkommen,

idet også vi ønsker, at dopingstoffet EPO kriminaliseres, så stoffet nu lægges ind under lovgivningen på samme måde, som grupper af øvrige dopingmidler blev det 1. januar 1994 ved lov nr. 916.

Vi hilser også velkommen, at lovgivningen udvides, således at der kan ske en løbende inddragelse af yderligere dopingmidler, idet det formodes, at nye midler med mellemrum dukker op.

Yderligere synes vi i Dansk Folkeparti, at det er meget vigtigt med den forebyggende indsats, oplysning om, hvad konsekvenserne er af at indtage stoffer i al almindelighed, at eksempelvis folkeskolerne inddrages, således at eleverne får oplysning om faren ved brug af euforiserende stoffer, og også i de øvrige ungdomsuddannelser samt i de private sportsklubber og sportsforbund er det vigtigt med en forebyggende oplysende indsats.

Konsekvenserne af forslaget er som sagt, at EPO bliver kriminaliseret, således at også bagmændene, der tilvejebringer og forhandler de forbudte stoffer, kan idømmes bøde, hæfte eller fængsel, og det er vi fuldstændig enige i skal ske.

Med disse ord kan vi tilslutte os, at lovforslaget sendes videre til en udvalgsbehandling, men vi er på forhånd i Dansk Folkeparti meget positive over for forslaget fra sundhedsministeren.

Yvonne Herløv Andersen (CD):

Indledningsvis vil jeg gerne takke regeringen for at komme med det gode initiativ på dopingområdet, for det er et tiltagende problem blandt eliteudøvere, og det er med Tour de France-skandalen blevet et problem, som også har nået avisernes forsider.

Når vi mener, det er så alvorligt, skal det ses i sammenhæng med, at det jo ikke bare er i elitesporten, at dopingmidlerne bliver brugt. I ganske almindelige klubber skal man jo også på amatørbasis yde mere og mere, og de unge kan så føle, at de presses så meget, at det bliver meget fristende at tage imod tilbud om dopingmidler.

Det, vi så gør nu med det her tiltag, er at tilføje EPO, Erythropoietin – det er næsten ikke til at udtale – til rækken af de stoffer, der i dag er forbudt. I behandlingsøjemed bruges det jo til patienter med en svært nedsat nyrefunktion og til behandling af f.eks. cancerpatienter i kemo-terapi.

Det, som idrætsudøveren kan drage nytte af, er jo, at EPO forøger antallet af røde blodlegemer og dermed giver mulighed for en øget ilt-optagelse i muskeltvævet, hvad der jo i almindelighed skal ske igennem sej træning, men man får altså en nemmere genvej ved at bruge EPO. Men misbrug af stoffet kan jo også have nogle fatale bivirkninger, så derfor er det helt relevant at føje det til listen af forbudte dopingmidler.

Men et forbud alene gør det jo ikke. Det kræver et meget tæt samarbejde med idrætsforeningerne og Kulturministeriet, som jo nu tager initiativ til en hvidbog for at afklare, hvor stort omfang og karakteren af dopingmisbruget egentlig er herhjemme. Og Sundhedsstyrelsen har så fra 1998 overtaget Dopinglinjen, som sammen med oplysning mere bredt jo også er et utrolig vigtigt led i forebyggelsen.

Centrum-Demokraterne kan tilslutte sig lovforslaget og har slet ingen problemer med på dette område at bemyndige ministeren til efter lægefaglig vurdering at inddrage flere stoffer under denne lov.

Søren Søndergaard (EL):

Enhedslisten kan også støtte det her lovforslag, for vi synes, det er et udmærket forslag. Men jeg har alligevel et par kommentarer til forslaget:

Den ene går på bemærkningerne til forslaget, for nogle af bemærkningerne synes vi er lidt underligt formuleret. F.eks. står der i første spalte side 3 om de sundhedsmæssige hensyn:

»Der er sundhedsmæssig risiko ved, at raske mennesker uden kontrol indtager præparater, som er fremstillet til medicinsk behandling.«

Egentlig synes vi, det er en frifindelse af mange af de præparater, der anvendes, for mange medicinske præparater har jo skadevirkninger, uanset om de indtages under kontrol eller ej. De har jo skadevirkninger; man vurderer bare skadevirkningerne til at være mindre end det, de skal modvirke, og derfor vælger man alligevel at bruge præparaterne.

Så kan man sige, at det måske er en lille detalje, men jeg synes alligevel, den detalje er interessant, når man finder følgende bemærkning om EPO i første spalte på side 4:

»EPO har den store fordel for idrætsudøveren, at midlet ikke kan afsløres ved dopingkontrol.«

Det synes vi også er en særegen måde at formulere sig på, når problemet er, at vi ved, at

EPO f.eks. kan føre til blodpropper, som folk dør af, for her bliver det altså fremstillet, som om det er en stor fordel.

Det er en indfaldsvinkel og et synspunkt, som vi synes er forkert, og som ikke fremmer det, som i øvrigt andre steder fremgår skal være den store opgave: oplysning.

Den anden bemærkning, som jeg vil have lov til at komme med, er måske lidt mere generel:

Jeg ved godt, at kulturministeren skal komme med en hvidbog om doping, og så kan vi måske i den forbindelse få en større debat om hele det her område, men vi vil godt allerede nu advare imod den opfattelse, at spørgsmålet om dopingmisbrug ene og alene er et spørgsmål om oplysning.

Alle ordførere har jo indtil videre sagt, at vi skal oplyse, og talt om idrætsklubberne og det ene og det andet og det tredje. Og det er fint; selvfølgelig skal vi oplyse. Men hvis vi tager sådan noget som narkotika, er grunden til, at folk tager narkotika, jo ikke primært, at folk ikke ved, at det er skadeligt. Og jeg tror altså også, at de fleste mennesker, som tager dopingmidler, ved, at der er problemer forbundet med det, i hvert fald når det sker på eliteniveau, for dér sker det jo ofte via læger og er meget nøje doseret osv., så dér ved man jo godt, at det er sundhedsskadeligt.

Problemet er, at man på trods af den viden om, at det er skadeligt, gør det alligevel. Så det er dér, vores egentlige problem er på det her område, og den diskussion synes jeg ikke rigtig der lægges op til. Og det er måske en diskussion, der handler om, at man inden for sportsverdenen simpelt hen er kommet for langt ud, at de beløb, man kan tjene på 2 års aktiv karriere som et eller andet, er for store til, at man kan modstå fristelsen til at tage chancen, selv om man ved, at der er en risiko forbundet med det.

Jeg siger ikke det her for at kritisere forslaget, for som sagt synes vi, det er et godt forslag, men jeg siger det, fordi vi mener, at det er nødvendigt, når vi diskuterer doping, at få en bredere idrætspolitisk og moralsk-etisk vinkel på det her spørgsmål og ikke bare en vinkel, der hedder forbud og oplysning.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Desværre er Kristeligt Folkepartis ordfører forhindret i at være til stede, så på ordførerens vegne skal jeg meddele følgende:

Det var chokerende for mange af os, da dopingskandalen blev afsløret under Tour de France i år. Det er uværdigt for sporten, som jo ellers grundlæggende også er til for at skabe sunde legemer. Doping er nedbrydende for hele sportsverdenens image og goodwill, og den er ødelæggende for de børn og unge, der bliver hvirvlet med ind i et forbrug eller misbrug af doping med det formål at præstere mere, end man naturligt ville kunne.

Derfor hilser vi det meget velkomment, at sundhedsministeren kommer med dette lovfor-slag, hvor sundhedsministeren bemyndiges til at fastsætte, hvilke dopingmidler der må fremstilles, indføres, udføres, forhandles, udleveres, fordeles eller besiddes, og hvor overtrædelse kan straffes med bøde, hæfte eller fængsel i op til 2 år.

Det skal være sådan i Danmark, at forældre trygt og med glæde kan sende deres børn og unge til sport, hvad enten det er fodbold, cykling eller atletik, uden at skulle være nervøse for, om de bliver ofre for dopingspøgelset.

Hensigten med denne lov er at fremtidssikre, så der ikke skal en lovændring til, men sådan at man hurtigt kan gribe ind, hver gang et nyt dopingmiddel dukker op.

Samtidig med vedtagelsen af denne lov er det hensigten at sætte ind med oplysning og holdningsbearbejdelse i de relevante miljøer.

Kristeligt Folkeparti kan helhjertet støtte dette lovfor-slag.

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Tak for en særdeles positiv modtagelse af lovfor-slaget. Jeg kan af tilkendegivelserne fra ordførerne let konkludere, at der er stor opslutning om forslaget.

Hr. Holger Graversen nævner den problemstilling, som har været berørt i et af høringssvarene, om man burde inddrage insulin også, da der faktisk foregår en hel del udlevering af og handel med insulin i visse fitnesscentre og visse klubber m.v. Og dér kan jeg i hvert fald give det tilsagn til hr. Holger Graversen, at jeg meget gerne vil overveje, om dette skal med ind i bekendtgørelsen, sådan som det faktisk anbefales i et af høringssvarene.

Hr. Søren Søndergaard har nogle kommentarer til bemærkningerne, og dem synes jeg ikke rigtig der er grund til at tage op i en større sammenhæng, men jeg vil dog sige, at når hr. Søren Søndergaard refererer til første spalte på side 4, hvor der står, at »EPO har den store fordel for

idrætsudøveren, at midlet ikke kan afsløres ved en dopingkontrol«, så burde der selvfølgelig have stået »isoleret set«, for der er selvfølgelig nogle temmelig store ulemper ved det. Så det opfatter jeg mere som en sproglig unøjagtighed.

Det nævnes også af hr. Søren Søndergaard, at man bør se hele indsatsen over for misbrug af doping i en større idrætspolitisk sammenhæng, og det er jeg faktisk meget enig i, og det er også derfor, min kollega kulturministeren vil tage det op i en større sammenhæng.

Jeg er enig i, at oplysning er et meget væsentligt element, men jeg er også enig i, at oplysning alene gør det ikke, for selv oplyste mennesker gør jo noget, som ikke er specielt sundhedsfremmende, og jeg kan for eksempel nævne rygning: Alle ved, at det ikke er sundhedsmæssigt anbefalelsesværdigt at ryge. Så der er mange paralleller.

Så øget kontrol kan også overvejes, men jeg er enig i, at en endnu bredere indsats også bør foretages på det her område.

Og med de ord vil jeg tilsige udvalget hurtige svar, hvis der skulle være tale om spørgsmål.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Tredje næstformand (Poul Nødgaard):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Sundhedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 56:

Forslag til folketingsbeslutning om frivillig mammografi for kvinder mellem 50 og 69 år. Af Jørgen Winther (V), Henriette Kjær (KF), Birthe Skaarup (DF), Yvonne Herløv Andersen (CD) og Kirsten Jacobsen (FP) m.fl. (Fremsat 19/11 98).

Forslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Sundhedsministeren (Carsten Koch):

Der er ingen tvivl om, at brystkræft er en alvorlig sygdom. Vi ved også, at det er vigtigt, at sygdommen opdages på et tidligt stadium. Og screening ved hjælp af mammografi er en metode til at opdage flere kræfttilfælde på et tidligt stadium, og der er dokumentation for, at den kan reducere dødeligheden blandt kvinder i alderen 50-69 år.

Men der er også ulemper forbundet med screening for brystkræft. Mammografiundersøgelser kan f.eks. ikke give 100 pct. sikkerhed for, at der er et rigtigt svar på, om en kvinde har brystkræft. Der vil kunne forekomme falske positive undersøgelsesresultater, og det vil sige, at nogle kvinder vil blive indkaldt til ekstra undersøgelse uden at have brystkræft. Og der vil også være falske negative resultater, som betyder, at nogle kvinder fejlagtigt vil få oplyst, at de ikke har brystkræft. I den forbindelse kan der også være en psykologisk belastning forbundet med et sådant screeningprogram.

På baggrund af et udvalgsarbejde, som Sundhedsstyrelsen har etableret, har man vurderet, at fordelene ved mammografiscreening opvejer ulemperne. Sundhedsstyrelsen har også vurderet, at gevinsten ved mammografiscreening står i et fornuftigt forhold til omkostningerne sammenlignet med andre forebyggelsesprogrammer som f.eks. screening for livmoderhalskræft. Sundhedsstyrelsen har derfor anbefalet, at alle kvinder i alderen 50-69 tilbydes en mammografiundersøgelse hvert andet år.

Samtidig er det imidlertid også blevet påpeget, at mammografiscreening ikke kan indføres fra den ene dag til den anden. Der er bl.a. behov for uddannelse af flere radiologer og patologer. Med mangel på arbejdskraft i sundhedsvæsenet vil opprioritering af ét område kræve, at personaleressourcerne flyttes fra et andet område.

Før der indføres screening for brystkræft i hele landet, er det derfor vigtigt at vurdere mammografiscreening i sammenhæng med andre opgaver på kræftområdet. Det er f.eks. vigtigt at sikre sig, at indførelse af mammografiscreening af en stor gruppe raske kvinder, som hverken har tegn på eller formodning om kræft, ikke fører til en nedprioritering af undersøgelserne af kvinder, hvor der faktisk er en konkret mistanke om kræft.